

Atlantska tragikomedija

Zaklela se zemlja raju, da se svake tajne znaju.

Tako je pomalo izišla na javu i tajna o razlozima, što su potakli Pella, da na jugoslavensko-talijanskoj granici nagomila trupe fašističke nepobjedive armade.

Tko je otkrio tu tajnu? Cherchez la femme! Ima naime u Rimu jedna ~~at~~ atlantska dama, koja je promijenila vjeru, da može biti bliže Vatikanu i njegovim demokršćanskim paladinima. Ona je došla bliže i Bartoliju, Rovinjeu, koji - po riječima biskupa Dobrile - ne vidi dalje od svoga "starića".

Dama je došla bliže i ministru Pelli, koji će doskora biti proglašen "providencijalnim čovjekom", kao što je to bio ~~de~~ nedavno i blage uspomene Duče, ~~Ben~~ Benito Musolini. Tutti santi in Italia! - U Italiji svi su zgoljni sveci. Sve ta je i ona atlantska dama, ali - čini se - i prilično razgovorna, pa joj se - sve onako pomalo éaskajući - izmakla ova:

Prije nekoliko vremena došlo je bilo između de Gasperija i predstavnika zapadnih sila do vrlo gustih. Tirolac se pritom raspalio i odbrusio:

-Trieste o ---! To će reći: ili ćete vi meni dati Trst ili nemojte računati na pomoć talijanske vojske!

- Pa mi na nju i ne računamo! - glasio je einički odgovor sa zapada.

Aleide se smrknu, promrmlja nešto kroza zube i okrenu im leđa. Uputio se predsjedniku Einaudiu i predao mu -ostavku.

Naslijedio ga Pella. I on će jednog dana pred saveznike s onim istim argumentima. A saveznici njemu : brus!

Nato se i Pella u licu sav zapalio i dobaci saveznicima:

-Ne éete? Dobro! Pokazat ću ja vama, tko je i što je vojska Italije!

-To bismo radi vidjeli ^{jin} nadometnuše saveznici: -Ajde, da vidimo to čudo! Avanti Savoia!

Malo iza toga sa palače Chigi zaori Pellin glas:

-Divisioni: "Folgore", "Folgorissima" - Saetta" "Saetissima"! Pronti?

-Pronti! - odgovaraju divizije.

A Pella:

- ~~Marširenxxxxx~~ txx - Živo na jugoslavensku granicu! Marširen - marš!

I koliko bi ispekao jaje-eno ih već na talijansko- jugoslavenskoj granici. A fašisterija, kominformerija, Saragaterija, e tutti quanti - u jedan glas! : -Bravo Pella- d'Italia nuova stella!

Divio mu se i Papa!

-In fondo, in fondo-questo Pella non è mica una bagatella!

A saveznici? Osobito oni s anglosaksonske strane? Ostali su -paf! S takovom vojskom- govorili su - mogu se činiti čedesa- još veća od onih "de San Gennaro Njujorski "Times" sav se rastapao od miline. Štapa spomnute atlantske dame prelazi iz afekta u ekstazu. U tim listovima već se govori i o ~~mus~~ Musolinijevim bajunetama. Otto milioni! Poznati Hajlhitlerovac, kardinal Spellman pada iz transa u hipnozu i obratno. A dvojica velikih- onaj u Londonu i njegov kolega u Wshingtonu? Oni su uradili najviše. Dana 8 oktobra iznijeli su na ukusno garniranoj "guantieri" pred ministra predsjednika Pella famoznu odluku, po kojoj Trst sa zonom A prelazi automatski u posjed Italije. U protivnom slučaju Pella ~~bi~~ izvršio svoju genijalnu prijetnju: da ~~će~~ ^{bi} ostavku! ~~Dar~~ ^{le} le dimissioni!

U Rimu, u Vatikanu, u krugovima staro i novo fašističkim - a uvijek imperijalističkim - beskrajno euforičko mahnitanje. Razdraganim ulicama vječnoga grada prolaze omladinske grupe i pjevajući u sav glas:

Che trovata bella bella
Quella del ministro Pella-
Ela-ela- tralalà!

Kad odjednom -gore, na ~~granikamax~~ granici talijanskoj -nešto šušnu. U isti mah vojska ~~je~~ sva u pripremi-zapovijed odjeknu kratka, oštra! A noi! Pokazalo se, da je ono bila neka nedužna lisica, ali tartarenska Armada u dri za njom u hajku! I tjerala lisicu, tjerala, dok nije istjerala vuka. Potjerala i vuka, a ono istjerala - medvjeda! I tako redom gotovo svu menažeriju. I zamešalo se ono, što se obično zove- kaša, no u diplomatskom govoru "visokog nivoa" nazivlje se -krize. A nastala i natezanja- dakako ~~x~~ diplomatska - u Londonu : potezi, u Washingtonu: povuci! Pao je i papinski blagoslov, pa i neke -ako se smije reći- pontifikalne izjave o ponovom podjarmljenju Istre. Zaletio se i Pella, a to je još većma zamutilo situaciju.

Nastao lom, me ^{du}sobna okrivljanja, optuživanja i sve tako. Došlo je i do komičnih priznanja, kao ono jednog engleskog ministra, koji je u Parlamentu javno izjavio, da ~~ga~~^{se je}~~si~~~~si~~~~si~~~~si~~~~si~~~~si~~~~si~~~~si~~~~si~~ siromah- posvadio s pameću... I opet lom, džumbus- kaos.

U Rimu Pella ne zna kud bi glavom. Sav ogorčen okrivljuje zapadne vlasti-a one njega. Već se ne zna ni tko pije, niti tko plaća.

Jedino sidro spasa: konferencija u petero! Da, ali ~~Pella~~ Pella izlazi ~~van~~ s jednom neočekivanom novotarijom: hoće da bude na ravnoj nozi sa Jugoslavijom...

Pametni mu svijet dobacuje:

-Na ravnoj nozi? A batine u posljednjem ratu? Tko ih je dao? Tko primio? That is ^{the} ~~the~~ question! - kako bi ono rekao famozni Fiumanac Andre Osojnak, koji je u svoje vrijeme govorio sa Wilsonom u Parizu engleski punih 20 minuta -bez pogreške-senza fare uno sbaglio!

U Rimu objesili nosove. Po ulicama se još pjeva, ali pjesma je druga:

Che capella! ehe capella,

Quella del ministro Pella!..

Ela- Ela- alalà!

I atlatska ^{at} tragikomedija traje-traje i - traje.

Rokac